

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
9 Пж 2363/18
13.12.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Верице Смиљанић, председника већа, судије Јасмине Стаменковић и судије Милице Лакићевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА, из ..., ул. ..., чији је пуномоћник Сања Џингалашевић, адвокат из Земуна, ул. Владимира Николића бр. 17, против туженог Компанија “INTERNATIONAL CG” – у стечају, из Београда, ул. Народних хероја бр. 43, чији је пуномоћник Владимир Грковић, адвокат из Београда, ул. Вишеградска бр. 1/М.2, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Привредног суда у Београду П 2381/17 од 13.02.2018. године, у седници већа одржаној дана 13.12.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ДЕЛИМИЧНО СЕ ПРЕИНАЧАВА пресуда Привредног суда у Београду П 2381/17 од 13.02.2018. године у ставовима I и IV изреке и **ПРЕСУЂУЈЕ**:

ОДБИЈА СЕ као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди као основано потраживање тужиоца АА према стечајном дужнику у предмету Ст 72/2015 „International CG“ у стечају, у висини од 364.910,63 динара на име разлике између камате коју је признао повереник стечајног управника у износу од 149.244,55 динара и захтеване законске затезне камате обрачунате на признати износ главног дуга почев од 30.05.2009. године до 18.03.2016. године у висини од 514.155,18 динара.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 21.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправака пресуде.

II ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П 2381/17 од 13.02.2018. године у ставу II изреке.

III ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 46.562,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 2381/17 од 13.02.2018. године, у ставу I изреке утврђено је да је основано потраживање тужиоца АА према стечајном дужнику у предмету Ст 72/2015 „International CG“ у стечају, у висини од 364.910,63 динара на име разлике између камате коју је признао повереник стечајног управника у износу од 149.244,55 динара и захтеване законске затезне камате обрачунате на

признати износ главног дуга почев од 30.05.2009. године до 18.03.2016. године у висини од 514.155,18 динара. Ставом II изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца према туженом, којим је тражио да се утврди да је основано потраживање у износу од 150.000,00 динара на име парничних трошкова у предмету П1 12735/10, вођеног ради наплате износа до 200 евра по години стажа. Ставом III изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца према туженом којим је тражио да се утврди да је основано потраживање у износу од 11.250,00 динара на име састава пријаве потраживања у стечајном поступку. Ставом IV изреке обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 102.152,00 динара.

Благовременом жалбом тужилац добија првостепену пресуду у ставу II изреке због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. У образложењу жалбе указује да је првостепена пресуда у ставу II изреке захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Предлаже да другостепени суд укине првостепену пресуду у ставу II изреке, усвоји тужбени захтев и обавезе туженог да накнади тужиоцу трошкове поступка.

Благовременом жалбом тужени добија првостепену пресуду у ставовима I и IV изреке због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Предлаже да другостепени суд преиначи првостепену пресуду и одбије тужбени захтев у целисти, обавезе тужиоца да туженом накнади трошкове првостепеног поступка, укључујући и трошкове другостепеног поступка.

Испитујући правилност првостепене пресуде у смислу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба туженог основана, док жалба тужиоца није основана.

У поступку доношења првостепене пресуде није било битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Насупрот жалбеним наводима тужиоца, првостепена пресуда у ставу II изреке није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, будући да пресуда нема недостатака због којих се њена правилност није могла испитати. Њена изрека је разумљива, не противречи сама себи и разлозима пресуде, дати су јасни и образложени разлози, који нису у супротности са стањем у списима предмета и изведеним доказима.

Предмет тужбеног захтева представља утврђење потраживања у износу од 364.910,63 динара, на име разлике између камате коју је признао стечајни управник и захтеване законске затезне камате, с обзиром да је стечајни управник приликом обрачуна камате применио есконтну стопу Европске централне банке за период до 30.05.2009. године до 18.03.2016. године, као и у износу од 150.000,00 динара на име парничних трошкова у предмету П1 12735/10, вођеног против „Generalexport“, ради наплате износа од 200,00 евра по години стажа.

Првостепени суд је увидом у пријаву потраживања утврдио да је тужилац је у својству стечајног повериоца поднео пријаву потраживања, ради наплате потраживања за 20 година стажа, наводећи у пријави потраживања да динарска противвредност евра од 4.000,00 евра по курсу Народне банке Србије на дан 18.03.2016. године, као дана отварања стечајног поступка у складу са чланом 81. Закона о стечају износи 123,00 динара, па потраживање стечајног повериоца обрачунато у динарима на дан 18.03.2016. године, као дана отварања поступка стечаја над туженим, износи 492.000,00 динара. Тужилац је пријавио и потраживање: на име камате на износ од 492.000,00 динара почев од 30.05.2009. године до 18.03.2016. године у износу од 514.155,18 динара и на

име трошкова парничног поступка вођеног пред Трећим основним судом у предмету П1 12735/10 у износу од 150.000,00 динара.

Увидом у Закључак о листи признатих и оспорених потраживања Ст 72/2015 од 15.03.2017. године првостепени суд је утврдио да је тужиоцу делимично утврђено потраживање у износу од 641.244,55 динара, делимично оспорено за износ од 364.910,63 динара, и за износ од 161.250,00 динара на име трошкова, због чега је тужилац упућен да покрене парнични поступак у року од 15 дана од дана пријема закључка. Увидом у Обавештење о оспоравању потраживања бр. 2472 од 27.02.2017. године, првостепени суд је утврдио да је стечајни управник признао тужиоцу потраживање у износу од 4.000,00 евра, односно у динарској противвредности износ од 492.000,00 динара, на име камате на главни дуг обрачунате по есконтној стопи коју прописује Европска централна банка почев од 29.05.2009. године, као дана доспелости потраживања па до 25.12.2012. године, а након 25.12.2012. године па до дана отварања поступка стечаја над туженим, по стопи прописаној Законом о затезној камати. Оспорено је и потраживање на име трошкова парничног поступка у износу од 150.000,00 динара насталих у предмету П1 12735/10, из разлога што стечајни дужник није тужен у том поступку.

Увидом у јавни позив ради пријављивања евидентирања лица која остварују право на новчану накнаду, првостепени суд је утврдио да је исти објављен ради исплате новчане надокнаде у висини од нето 200 евра за сваку пуну годину радног стажа-време проведenu на раду у ефективном трајању коју су запослени и бивши запослени остварили у овим компанији, укључујући и зависна друштва, те да право на новчану надокнаду остварују запослени у компанији „Generalexport“ d.p. Београд у реструктурирању и компанији „International CG“ d.p Београд.

Првостепени суд закључује да је основано потраживање тужиоца у износу од 364.910,63 динара. Образлаже да се не ради о девизном потраживању, односно потраживању које је деномирано у иностраној валути, већ представља потраживање из радног односа које мора бити обрачунато, исказано и исплаћено у националној валути, тј. у динарима, применом одговарајућег девизног курса за предметну валуту. Због тога налази да тужиоцу основано припада оспорен износ од 364.910,63 динара, па је применом члана 277. Закона о облигационим односима донео одлуку као ставу I изреке пресуде.

Одлучујући о захтеву тужиоца за утврђење потраживања у износу од 150.000,00 динара, налази да наведени парнични поступак није вођен против овде туженог, него против другог правног лица, па да наведене трошкове тужилац може остварити у неком другом поступку, због чега је у овом делу у ставу III изреке одбио тужбени захтев.

Основано се жалбом туженог указује да је првостепени суд на утврђено чињенично стање, погрешно применио материјално право, када је извео закључак да је тужбени захтев за утврђење потраживања у износу од 364.910,63 динара, основан, због чега није правилна одлука садржана у ставу I изреке.

У конкретном случају, тужилац је главни дуг у износу од 4.000,00 евра прерачунао у динаре по курсу на дан 18.03.2016. године, те је на тако обрачунати износ тражио и обрачунао камату и то почев од 30.05.2009. године, који датум није споран као датум доспелости потраживања до 18.03.2016. године. У програму реструктурирања туженог била је предвиђена исплата новчане надокнаде од 200 евра по години радног стажа, а потраживање је исказано у иностраној валути управо ради заштите економских интереса запослених и бивших запослених код туженог, како би предвиђени износ за исплату сачувао своју вредност у случају слабљења вредности динара. Одредбом члана 23. Закона о приватизацији („Сл. гласник РС“, бр. 38/2001,

18/2003, 45/2005), који је важио у време доношење програма реструктурирања компаније DP „International CG“ Београд, предвиђено је да програм реструктурирања донет у складу са законом има снагу извршне исправе и сматра се уговором којим се утврђује висина и начин измиривања потраживања поверилаца која су у њему утврђена. Због тога, како наведени програм има правну природу уговора и како је обавеза туженог у истом исказана у страниј валути (евро), то је потраживање тужиоца девизно. Исто је сачувало своју вредност до дана отварања стечајног поступка, с тим да он има право и на камату, јер надокнада није плаћена ни након 7 година од доспелости, али на ону камату која важи за евро као страну валуту.

Сагласно члану 395. Закона о облигационим односима ако новчана обавеза гласи на плаћање у страниј валути, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који је важио у тренутку испуњења обавезе. Чланом 277. Закона о облигационим односима прописано је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује поред главнице и затезну камату по стопи прописаној савезним законом. Тужиоцу ће у стечајном поступку бити исплаћена динарска противвредност потраживања, а не потраживање у девизном износу. Како је потраживање тужиоца у конкретном случају девизно, чињеница да ће се потраживање исплатити у динарској противвредности не мења карактер потраживања. До момента конверзије, у складу са члана 81. Закона о стечају, ово потраживање је девизно и примењује се стопа за ту валуту потраживања, односно у конкретном случају камата по стопи коју прописује Европска централна банка за период закључно са 25.12.2012. године, с обзиром да је у Републици Србији тек Закон о затезној камати који је ступио на снагу тог дана и прописао стопу камате на потраживање у страниј валути. Закон о висини стопе затезне камате, који је раније био на правној снази, није прописивао камату за потраживања у страниј валути. Зато се камата на потраживање у страниј валути за период важења Закона о висини стопе затезне камате не може обрачунавати по стопи коју је прописивао тај закон, независно од тога што се на дан конверзије исто исказује у динарској противвредности.

Имајући у виду наведено, другостепени суд налази да не постоји законски основ да се на вредност дуга, исказаног у динарској противвредности на дан 18.03.2016. године обрачунава камата на тако исказан дуг у динарима за период пре извршене конверзије, како је то учинио тужилац у пријави потраживања, а првостепени суд прихватио као правилан. Закључак првостепеног суда би био правилан само у ситуацији да је тужилац поднео пријаву у динарској противвредности износа од 200 евра коју би обрачунао по средњем курсу НБС на дан 30.09.2009. године, као дан доспећа, а који је на тај дан износио 94,72 динара, па да се на овако добијени динарски износ обрачуна камата на динаре до дана отварања стечаја, а што у конкретној правној ствари тужилац није учинио. Напротив, тужилац је извршио обрачун који је довео до највећег могућег износа обрачунате камате, али који обрачун нема законски основ.

Зато је стечајни управник туженог правилно обрачунао и утврдио висину потраживања и камате, и то у складу са Законом о стечају и Законом о затезној камати, а имајући у виду да ни сам тужилац током поступка није оспорио овај обрачун у смислу математичке тачности, па је тужбени захтев неоснован за износ оспореног потраживања 364.910, 63 динара.

Правилна је одлука првостепеног суда да је неосновано потраживање тужиоца у износу од 150.000,00 динара, на име парничних трошкова у предмету П1 12735/10, Према одредби члана 150. Закона о парничном поступку парнични трошкови су издаци учињени у току или поводом парничног поступка. Наведени парнични поступак, није вођен против овде туженог, већ по тужби тужиоца против другог правног лица „Generaleksport“ ДП Београда, а тужилац није доказао да је у том поступку исходовао

правноснажну пресуду. Зато, тужилац не може са успехом захтевати утврђење потраживања на име трошкова парничног поступка према туженом, који није био учесник парничног поступка у коме су ти трошкови настали, па у односу на кога и није стекао извршну исправу. Насупрот ставу тужиоца, признавањем потраживања на име главног дуга и камате на основу година стажа које је тужилац остварио у компанији „Generalexport” и то што је тужени солидарни дужник са „Generalexport”, за исплату накнаде од 200 евра по години стажа, није установљена солидарна обавеза туженог у смислу члана 414. Закона о облигационим односима да сноси трошкове парничног поступка у коме он није био странка и који је вођен према другом правном лицу. Солидарност успоставља на основу закона или уговора, а овде у односу на те трошкове парничног поступка није заснована. Парнични трошкови јесу везани за главно потраживање, како то указује тужилац, али у том смислу да од одлуке о тужбеном захтеву зависи и одлука о трошковима поступка, али само за главни дуг који је предмет тужбеног захтева, поводом кога је вођен парнични поступак и у коме су трошкови и настали. Тужени није био странка тог парничног поступка па нема његове солидарне обавезе у смислу члана 160. Закона о парничном поступку, нити солидарност обавезе на накнаду трошкова парничног поступка произлази из уговора односно закона.

Како је преиначена одлука о главној ствари, то је преиначена и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу IV изреке пресуде, па је у смислу члана 150. и 153. Закона о парничном поступку, обавезан тужилац да туженом накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 21.000,00 динара на име приступа на два одржана рочишта према важећој АТ.

Како је тужени успео у жалбеном поступку, то туженом у смислу члана 153. а у вези члана 165. Закона о парничном поступку, припадају трошкови другостепеног поступка у износу од 46.562,00 динара, и то: на име састава жалбе износ од 12.000,00 динара и на име таксе на жалбу износ од 34.562,00 динара, према важећој АТ и ТТ.

Из изнетих разлога, у смислу члана 390. Закона о парничном поступку и члана 394. став 1. тачка 4. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

ЈС/ДИ/ЈО

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Верица Смиљанић, с. р.**

За тачност отправка